

Struktura jąder systemów operacyjnych

Lista zadań nr 9

Na zajęcia 17 czerwca 2020

UWAGA! W trakcie prezentacji rozwiązań należy zdefiniować i wyjaśnić pojęcia, które zostały oznaczone **wyświetlaczem** czcionką.

Zadanie 1. Rozważmy procedury zarządzania tablicą stron wymienione w `pmap(9)` (ang. physical map). Które z nich wykorzystuje się do implementacji wywołań systemowych związanych z zarządzaniem pamięcią procesu (`mmap(2)`, `munmap(2)`, `mprotect(2)`) i tworzeniem procesów (`fork(2)` i `execve(2)`), a które przez algorytm zastępowania ramek i **demon stronicowania**? Które z podanych przez Ciebie procedur muszą wyczyścić część lub całą zawartość TLB? Jakie informacje niesie ze sobą lista `pv_entry`? Na podstawie pliku `pmap.c` powiedz, które z procedur interfejsu `pmap` wymagają użycia tej listy?

Zadanie 2. Procesory z rodziny MIPS nie posiadają **bitów monitorowania dostępu** we wpisach tablicy stron. Co więcej nie oferują również sprzętowego przeglądania tablicy stron, więc jądro systemu odpowiada za zarządzanie zawartością TLB. Wpisy przechowywane w TLB posiadają bity uprawnień: bit modyfikacji (ang. dirty) i bit ważności (ang. valid). Procesor nie zmienia samodzielnie wartości tych bitów. Instrukcje generują odrębne wyjątki procesora przy chybieniu w TLB (ang. TLB refill exception); przy próbie dostępu, gdy `V=0` (ang. TLB invalid exception); przy próbie modyfikacji strony, gdy `D=0` (ang. TLB modified exception). Zaproponuj algorytm realizacji `pmap_is_referenced(9)` i `pmap_is_modified(9)` dla architektury MIPS.

Zadanie 3. Zarządzanie buforem translacji adresów komplikuje się na maszynach SMP (ang. Shared Memory Processor). Czemu zawartość TLB poszczególnych rdzeni nie jest automatycznie synchronizowana? Na podstawie artykułu „[Translation Lookaside Buffer Consistency: A Software Approach](#)”¹ wyjaśnij działanie prostego algorytmu **zestrzeliwania wpisów TLB** (ang. TLB shootdown) z systemu Mach.

Wskazówka: Problem i rozwiązanie opisano również w [8, §15.9] i [8, §15.10].

Zadanie 4. Dla podanego poniżej fragment wydruku polecenia «`x86info -a`» podaj **zasięg bufora translacji adresów** (ang. TLB reach) pierwszego i drugiego poziomu.

```
L1 Data TLB: 4KiB pages, 16 entries
L1 Data TLB: 4MiB pages, 4 entries
L2 Data TLB: 4KiB pages, 256 entries
L2 Data TLB: 4MiB pages, 32 entries
```

Z jakich przyczyn producenci procesorów wprowadzili **duże strony** (ang. superpages, huge pages)? Na podstawie [4, §6.11] opowiedz jak jądro FreeBSD automatycznie wypromowuje ciągły obszar stron do superstrony. Jakie problemy sprawia zarządzanie dużymi stronami?

Podpowiedź: Więcej informacji można znaleźć w publikacji „[Practical, transparent operating system support for superpages](#)”².

Zadanie 5. Najprostszy wariant algorytmu przydziału i zwalniania stron fizycznych `vm_page` jest realizowany odpowiednio przez procedurę `vm_phys_alloc_freelist_pages` oraz `vm_phys_free_pages`. Dla uproszczenia przyjmujemy, że wartość makrodefinicji «`MAXMEMDOM`», «`VM_NFREELIST`» i «`VM_NFREEPPOOL`» wynosi 1. Posługując się kodem tych procedur przedstaw działanie **algorytmu bliźniaków**. W szczególności pokaż jak przebiega podział i złączanie bloków.

¹<https://www.cs.rice.edu/~alc/comp521/Papers/p113-black.pdf>

²<https://people.mpi-sws.org/~druschel/publications/superpages.pdf>

Zadanie 6. Algorytm przydziału i zwalniania bloków stron wirtualnej przestrzeni adresowej jądra [4, §6.3] jest realizowany odpowiednio przez procedurę `vmem_xalloc` i `vmem_xfree`. Zakładamy, że parametry procedury «`vmem_xalloc`» przyjmują odpowiednio wartości: «`PAGE_SIZE`» dla «`align`», «`VMEM_ADDR_MIN`» dla «`minaddr`», «`VMEM_ADDR_MAX`» dla «`maxaddr`», 0 dla «`nocross`» i «`phase`». Przydział przebiega według strategii «`M_FIRSTFIT`». Wiemy, że mamy wystarczająco dużo pamięci, żeby spełnić żądanie przydziału.

Posługując się kodem tych procedur przedstaw działanie **algorytmu vmem** przedstawionego w [1, 4]. Jaka motywacja stała za wprowadzeniem nowego algorytmu zarządzania przestrzenią adresową do jądra? Do czego służą argumenty «`vmem_xalloc`», które pominęliśmy w rozważaniach?

Zadanie 7. Alokator strefowy (ang. zone allocator) systemu FreeBSD [4, §6.3] stosuje **wiaderka**, zwane dalej magazynkami (zgodnie z [1, 3]). Co przechowujemy w magazynkach? Czemu każdy procesor posiada zestaw dwóch magazynków? W jaki sposób system dobiera dynamicznie rozmiar magazynków? Skąd algorytm bierze pamięć, jeśli procesor wystrzela obydwa magazynki?

Zadanie 8. Przypomnij do czego służą `vm_object` i **obiekty przesłaniające** (ang. shadow object)? Co się dzieje z łańcuchami obiektów przesłaniających w trakcie obsługi wywołań systemowych `fork(2)` i `mmap(2)` dla odwzorowań prywatnych? Na podstawie ustępu „Collapsing of Shadow Chains” z [4, §6.5] zreferuj algorytm skracania łańcuchów obiektów przesłaniających. Kiedy zachodzi potrzeba jego wykonania?

Literatura

- [1] „Magazines and Vmem: Extending the Slab Allocator to Many CPUs and Arbitrary Resources”³
Jeff Bonwick, Jonathan Adams
- [2] „Modern Operating Systems”
Andrew S. Tanenbaum, Herbert Bos;
Pearson; 4th edition, 2015
- [3] „Operating Systems Internals and Design Principles”
William Stallings; Pearson; 9th edition, 2018
- [4] „The Design and Implementation of the FreeBSD® Operating System”
Marshall Kirk McKusick, George V. Neville-Neil, Robert N.M. Watson;
Addison-Wesley Professional; 2nd edition, 2014
- [5] „Linux Kernel Development”
Robert Love; Addison-Wesley; 3rd edition, 2010
- [6] „Solaris Internals: Solaris 10 and OpenSolaris Kernel Architecture”
Richard McDougall, Jim Mauro; Prentice Hall; 2nd edition, 2006
- [7] „FreeBSD Device Drivers: A Guide for the Intrepid”
Joseph Kong; No Starch Press; 2012
- [8] „UNIX Internals: The New Frontiers”
Uresh Vahalia; Prentice Hall; 1996
- [9] „Mac OS X and iOS Internals: To the Apple’s Core”
Jonathan Levin; Wrox; 2012

---

³https://www.usenix.org/legacy/publications/library/proceedings/usenix01/full_papers/bonwick/bonwick.pdf